U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **I. K.**, zast. Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské nám. 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2020, č. j. OAM-399/LE-BA04-P15-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2021, č. j. 13 Az 10/2020 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

IV. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Ondřeji Fialovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **10.200 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 1. 2020 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Městský soud shledal, že žalovaný se zabýval skutečnostmi, jež v průběhu správního řízení vyšly najevo, jakož i tvrzeními žalobce. Správní orgán nikterak nepochybil ani během provádění správního řízení, ani při vydání napadeného rozhodnutí, které bylo

vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci. Žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, a během pohovoru s žalobcem kladl vhodné otázky. Napadené rozhodnutí není v rozporu s žádným ustanovením zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ani zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), a domáhá se jeho zrušení. Na vyjádření žalovaného stěžovatel reagoval replikou, v níž zopakoval klíčové argumenty své kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel kasační stížnost považuje za přijatelnou, přesah vlastních zájmů spatřuje v otázce právního posouzení hrozby pronásledování ze strany soukromých subjektů v zemi jeho původu ve vztahu k udělení azylu dle § 12, případně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Namítá, že se soud řádně nevypořádal s námitkou nedostatečně zjištěného stavu věci žalovaným ve smyslu § 3 správního řádu, který nesprávně dospěl k závěru o nesplnění podmínek k udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný si dle názoru stěžovatele neopatřil dostatečné podklady, zejména informace k efektivnosti ochrany uzbeckých státních orgánů před nelegálními praktikami soukromoprávních věřitelů při vymáhání dluhů. Upřesňuje, že městský soud se nesprávně vypořádal s námitkou směřující proti neudělení azylu či doplňkové ochrany z důvodu strachu z pronásledování stěžovatelovými věřiteli. Obává se, že by se mu nedostalo včasné a důsledné ochrany ze strany státních orgánů. Odkazuje na judikaturu týkající se rozložení důkazního břemene a má za to, že žalovaný vychýlil toto břemeno v jeho neprospěch, což městský soud rozsudkem aproboval. Městský soud dle jeho názoru nesprávně posoudil otázku naplnění důvodu k udělení humanitárního azylu, neboť správní rozhodnutí je pro nedostatečné odůvodnění ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ji považuje za nedůvodnou a souhlasí se závěry městského soudu. Námitky v ní uvedené nemají reálný základ v postupu ani rozhodnutích správního orgánu, ani soudu. Stěžovatelovo (poprvé v žalobě uplatněné) tvrzení o nedostupnosti efektivní ochrany v zemi původu a od toho se odvíjející stížnostní námitka nedostatečnosti odůvodnění v této věci nemůže obstát a zpochybnit správnost postupu správního orgánu a potažmo soudu. Ze sdělení stěžovatele v průběhu správního řízení vyplývá, že se na policii v Uzbekistánu v souvislosti s násilným jednáním věřitelů vůči své osobě neobracel zcela záměrně, z obavy, že by snadno mohl být z důvodu prokazatelného nesplacení dluhu zatčen. Vlast opustil kvůli dluhům, aby nebyl uvězněn, dluh hodlá splatit i z peněz vydělaných v ČR. Žalovaný kasační stížnost navrhuje zamítnout, případně pro nepřijatelnost odmítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a podaná oprávněnou osobou, zastoupenou advokátem. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a proto se Nejvyšší správní soud podle § 104a s. ř. s. zabýval

otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., ve kterém vymezil typové situace, v nichž je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě stěžovatele podmínky přijatelnosti kasační stížnosti splněny nejsou. Sám stěžovatel spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v pochybení městského soudu, který měl akceptovat nedostatečně zjištěný skutkový stav, zejména pokud jde o účinnost ochrany stěžovatele v zemi původu. Kasační soud však takové pochybení, zvláště má-li být zásadní, neshledal a nenalezl ani jiné důvody pro přijatelnost kasační stížnosti. Shromážděné podklady pocházejí z doby blízké vydání napadeného rozhodnutí. Ve správním řízení ani v řízení před soudem nevyplynulo, že by shromážděné podklady nevypovídaly o aktuální situaci v Uzbekistánu. K nenaplnění předpokladů pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu se městský soud vyjádřil v odst. 19 a násl. napadeného rozsudku, v němž se jednak přiklonil k závěrům žalovaného (ke správnosti takového postupu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 -130) a nad jejich rámec doplnil i svoje vlastní úvahy, jimiž správnost závěrů žalovaného potvrdil. Neopomněl se vyjádřit ani k možnostem udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (viz odst. 26 napadeného rozsudku) a pojednal také o důvodech pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz odst. 27 a 28 napadeného rozsudku).

[9] Stěžovatel založil žádost o mezinárodní ochranu na svých obavách z pronásledování ze strany soukromých osob. K otázce pronásledování nestátními aktéry a požadavkům účinnosti ochrany ze strany země původu však již existuje početná judikatura kasačního soudu, s níž je napadený rozsudek v souladu (viz např. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016 - 19, nebo ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31 a další). Podle ní musí u soukromých osob jako původců pronásledování nebo vážné újmy přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, nebo ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62).

[10] Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008,

č. j. 4 Azs 38/2003 - 36). Jak uvedl městský soud v projednávané věci, v případě stěžovatele státní orgány neodepřely poskytnutí ochrany. Stěžovatel se nepokusil své problémy řešit v zemi původu a nebylo zjevné, že by státní orgány nebyly schopny a ochotny mu v jeho situaci pomoci (obdobně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 229/2020 - 32).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a tento soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104 odst. 1 s. ř. s.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel s kasační stížností nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, neboť náklady mu nad rozsah jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[13] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2021, č. j. 1 Azs 196/2021 - 25, byl stěžovateli ustanoven jako zástupce advokát Mgr. Ondřej Fiala. Ustanovenému zástupci platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Zástupci stěžovatele náleží odměna za tři úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a dvou písemných podáních ve věci samé, tj. doplnění kasační stížnosti a replice [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 9.300 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a dále 900 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Advokát není advokát plátcem daně z přidané hodnoty. Celkem tedy soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 10.200 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2022

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu